

Akcioni plan za 2018. godinu – STRATEGIJA ZA MLADE 2017-2021.

KLJUČNI ISHOD A: MLADI OSTVARUJU EKONOMSKU I SOCIJALNU SIGURNOST KROZ OLAKŠAN PRISTUP TRŽIŠTU RADA I STICANJE ZAPOSLENJA				
Mjera	Aktivnost	Pokazatelj uspjeha	Odgovorni za realizaciju	Budžet
A1. Otklanjanje barijera za pristup tržištu rada svim mladima	1.1. Implementirati preporuke analize uticaja aktivnih mjera zapošljavanja i rada Zavoda za zapošljavanje, nastale u okviru projekta Aktivne mjere tržišta rada za zapošljivost	Implementirati minimum 30% preporuka koje se odnose na zapošljavanje mlađih	Zavod za zapošljavanje	Redovni budžeti i/ili konkursi odgovornih institucija, donatori
	1.2. Inoviranje programa APZ-a uz obavezne konsultacije sa mladima prilikom dizajna aktivnosti, kao i drugim akterima (uključujući i podršku mlađim preduzetnicima/cama)	APZ Inoviran; U konsultacije uključeno minimum 5 omladinskih organizacija i 100 mlađih Inovirane mjere sprovedene	Zavod za zapošljavanje Partneri: NVO	Redovni budžeti i/ili konkursi odgovornih institucija

	1.3. Stvaranje uslova za osnivanje pilot servisa za zapošljavanje mladih	Kreiran model rada servisa i testiran pilot servis	Zavod za zapošljavanje Partneri: NVO, lokalna samouprava	Redovni budžeti i/ili konkursi odgovornih institucija, donatori
A2. Podrška razvoju preduzetništva mladih	2.1. Sprovoditi inovativne programe za razvoj preduzetništva mladih u partnerstvu sa mladima i organizacijama civilnog društva i lokalnim samoupravama.	- Obezbijedena podrška za rad postojećih i/ili uspostavljanje novih inovativnih programa za razvoj preduzetništva kod mladih. - Minimum 100 mladih obuhvaćeno programom.	Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo sporta Partneri: IRF, Lokalne samouprave i NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
	2.2. Implementacija <i>Preporuka za javne politike u oblasti preduzetništva mladih</i> .	- Minimum 3 od 4 preporuke realizovano - Mladi uljučeni u razvoj i dizajn svih mjera i programa pri realizaciji preporuka - Razvijeni novi programi za podršku mladim preduzetnicima/cama uz punu participaciju mladih u izradi ovih programa - Uključeni mladi sa invaliditetom i žene - Mladi uključeni u kreiranje programa i mjera, kao i njihovu evaluaciju.	Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod za zapošljavanje, Investicione razvojni fond, Nacionalno partnerstvo za preduzetničko učenje, jedinice lokalne samouprave, NVO, UN	Redovni budžeti i/ili konkursi odgovornih institucija, donatori

	<p>2.3. Uspostavljanje biznis savjetovališta za mlade na lokalnom nivou, u kojima će zainteresovanim biti dostupna kontinuirana podrška (informisanje, savjetovanje, mentorstvo, zajednički radni prostor, podrška razvoju biznis plana, upućivanje na relevantne institucije, programe..)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Otvorena biznis savjetovališta za mlade u minimum 2 opštine 	<p>Ministarstvo ekonomije Partneri: Jedinice lokalne samouprave i NVO</p>	<p>Redovni budžeti i/ili konkursi odgovornih institucija, donatori</p>
<p>A3. Uspostavljen integrisani i holistički sistem podrške mladima ka dostojanstvenom zaposlenju</p>	<p>3.1. Informisanje mladih o pravima po osnovu rada -Izrada <i>Vodiča o pravima po osnovu rada za mlade</i> jezikom prilagođenog mladima</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađen Vodič dostupan u štampanoj i elektronskoj verziji napisan jezikom prilagođenom mladima. - Minimum 500 mladih upoznato sa sadržajem vodiča (kroz prezentacije, direktnu distribuciju i online) 	<p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo sporta, Partneri: Zavod za zapošljavanje, NVO</p>	<p>Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija</p>
	<p>3.2. Izrada Priručnika za nastavnike srednjih škola o pravima po osnovu rada i snalaženju mladih na tržištu rada i obuka nastavnika za upotrebu Priručnika</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađen Priručnik - Sprovedena minimum jedna obuka nastavnika za upotrebu priručnika 	<p>Centar za stručno obrazovanje</p>	<p>Redovni budžeti i /ili konkursi odgovornih institucija</p>

	<p>3.3 Kreirati/unaprijediti i sprovoditi Model online karijernog informisanja i savjetovanja za mlade (uz prethodno realizovane konsultacije sa mladima i drugim relevantnim akterima o nacrtu modela)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mladi i drugi akteri uključeni u konsultacije o modelu -Kreiran/unaprijedjen Model online karijernog informisanja i savjetovanja za mlade 	<p>Ministarstvo sporta (MS), Zavod za zapošljavanje, Ministarstvo prosvjete, Partneri: NVO, ZZS, medjunarodne organizacije, JLS</p>	<p>Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija</p>
	<p>3.4. Kreiranje i realizacija programa kroz koje će mladi biti aktivni učesnici u ostvarivanju strateških razvojnih ciljeva</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovana minimum jedna kampanja ili promotivna aktivnost - Promotivnim aktivnostima obuhvaćeno minimum 100 mlađih, roditelji 	<p>Ministarstvo prosvjete, Zavod za zapošljavanje Partneri: Karijerni centar na Univerzitetu Crne Gore, Centar za stručno obrazovanje</p>	<p>Redovni budžeti i /ili konkursi odgovornih institucija</p>
	<p>3.5.Unaprjeđenje postojećih i kreiranje novih programa za teže zapošljive mlade (mladi sa hendikepom, mlade žene, Romi, Egipćani, izbjeglice, azilanti, korisnici PAS, bivši zatvorenici i sl.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Broj i kvalitet dostupnih programa unaprijeđen; - Broj korisnika programa iz kategorije teže zapošljivih mlađih povećan za 20% 	<p>Zavod za zapošljavanje Partneri: NVO, Međunarodne organizacije</p>	<p>Redovni budžeti i /ili konkursi odgovornih institucija</p>
<p>A4. Smanjenje neaktivnosti mlađih</p>	<p>4.1. Vršnjačka edukacija i aktivacija mlađih na temu ekonomске nezavisnosti i traženja zaposlenja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sproveden minimum 1 program vršnjačke edukacije i aktivacije mlađih, koji uključuje minimum 100 mlađih kao krajnjih korisnika. 	<p>Ministarstvo sporta, Zavod za zapošljavanje, Partneri: JLS, NVO</p>	<p>Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse</p>

				odgovornih institucija
	4.2. Kreiranje i sprovođenje programa iz oblasti karijerne orijentacije za adolescente i mlade iz teže zapošljivih kategorija	- Program kreiran i realizovan uz učešće mlađih u kreiranju, sprovođenju i evaluciji programa - U program uključeno minimum 100 mlađih iz grupe teže zapošljivih kategorija	Ministarstvo sporta, ZZZCG, Partneri: JLS, Ministarstvo prosvjete, NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
	4.3. Primjena inovativne metodologije dizajna prilagođenog korisnicima (Human Centred Design) za unaprjeđenje postojećih i kreiranje novih rješenja za poboljšanje pristupa mlađih informacijama sa tržišta rada	- Minimum 2 razvijena prototipa rješenja za poboljšanje pristupa mlađih informacijama sa tržišta rada	UNDP Partneri: Centri za socijalni rad, MRSS, ZZZCG, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo sporta	Donatori
	<i>Ukupno: aktivnosti 14</i>			

KLJUČNI ISHOD B: MLADI IMAJU PRISTUP KVALITETNOM OBRAZOVANJU

Mjera	Aktivnost	Pokazatelj uspjeha	Odgovorni za realizaciju	Budžet

<p>B1. Podrška razvoju neformalnog učenja i unaprjeđenje mehanizama verifikovanja neformalno i informalno stečenih znanja</p>	<p>1.1 Informisanje mladih o mogućnostima i važnosti neformalnog obrazovanja za razvoj ključnih kompetenci i prepoznavanje i razvoj talenata</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađena publikacija koja sadrži i studije slučaja i svjedočanstva mladih o njihovom učeštu u programima neformalnog obrazovanja na nacionalnom i međunarodnom nivou i pozitivnim efektima - Minimum 100 mladih upoznato sa sadržajem publikacije kroz promociju - Minimum 100 roditelja upoznato sa sadržajem publikacije 	<p>Ministarstvo prosvjete Partneri: CSO, NVO</p>	<p>Redovni budžeti i/ili konkursi odgovornih institucija</p>
	<p>1.2 Organizovanje info-dana o mogućnostima neformalnog učenja u najmanje 3 opštine</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovana minimum tri info dana, u različitim opštinama Crne Gore - Informisano preko 1000 mladih. 	<p>Ministarstvo sporta Partneri: MPS, JLS, CSO i NVO</p>	<p>Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija</p>
	<p>1.3 Analiza usaglašenosti programa u srednjim stručnim školama i gimnazijama sa konceptom globalnog obrazovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađena analiza sa preporukama i definisanim mjerama 	<p>ZZŠ Partneri: MPS, srednje škole, Međunarodne organizacije</p>	<p>Redovni budžeti i /ili konkursi odgovornih institucija</p>
	<p>1.4 Analiza znanja, stavova i praksi u srednjim školama o vršnjačkom nasilju u školama i predlozima mladih za prevenciju i postupanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađena analiza sa preporukama mladih za prevenciju i postupanje. - Prezentacija analiza u najmanje 6 srednjih škola 	<p>MS Partneri: MPS, srednje škole, NVO, Međunarodne organizacije</p>	<p>Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija</p>

	1.5 Kampanja za promociju inovativnih oblika obrazovanja i online učenja putem radnih sastanaka sa edukatorima, online i medijske promocije	- Informisani edukatori u svim opštinama - Informisano preko 1000 mladih	MPS i Univerzitet CG Partneri: CSO, ZZS, JLS, CIPS, NVO	Redovni budžeti i konkursi odgovornih institucija
	1.6 Analiza korišćenja otvorenog dijela kurikuluma, kao i koncepta ekskurzija i škola u prirodi – definisanje preporuka za unaprjeđenje kvaliteta	- Izrađena Analiza sa preporukama i definisanim mjerama	MPS i ZZŠ Partneri: Škole, NVO	Redovni budžeti i /ili konkursi odgovornih institucija
B2. Unaprjeđenje kvaliteta organizacije, realizacije i vrednovanja praktičnog obrazovanja u stručnim školama i univezitetima	2.1 Organizacija seminara i okruglih stolova sa poslodavcima i socijalnim partnerima s ciljem da se poveća obim realizacije praktične nastave kod poslodavca i da se promovišu primjeri dobre prakse saradnje škola i poslodavaca i učenja uz rad	- Organizovana 2 okrugla stola uz učešće 50 poslodavaca i socijalnih partnera - Organizovana 3 seminara uz učešće 60 organizatora praktičnog obrazovanja	Ministarstvo prosvjete, CSO Partneri: MPS, Privredna komora, Unija poslodavaca, ZZZ	Redovni budžeti i /ili konkursi odgovornih institucija
	2.2 Nastavak kampanje "Stručno je ključno"	- Informisano 70% učenika 9. razreda osnovnih škola	CSO Partneri: MPS, Srednje stručne škole	Redovni budžeti i /ili konkursi odgovornih institucija
B3. Razvoj socio-emocionalnih vještina mladih	3.1 Analiza stanja o realizaciji obaveznih izbornih sadržaja u srednjim školama – definisanje preporuka u vezi sa načinom vrednovanja pohađanja obaveznih izbornih sadržaja	- Izrađena Analiza sa preporukama - Informisane sve škole	Ministarstvo prosvjete Partneri: ZZŠ, srednje škole	Redovni budžeti i /ili konkursi odgovornih institucija

B4. Promocija obrazovne mobilnosti mladih	3.2 Nastavljeno sprovođenje programa za razvoj socioemocionalnih vještina za 21. vijek i uključivanje učenika u razvoj, unaprjeđivanje i primjenu programa za razvoj socioemocionalnih vještina	<ul style="list-style-type: none"> - Objavljen Priručnik za nastavnike za osnovne škole - Obuhvaćeno još 10 osnovnih i 10 srednjih škola, nastavljene aktivnosti u početne 4 gimnazije - Učenici uključeni u razvoj programa i realizaciju vršnjačkih aktivnosti za razvoj socioemocionalnih vještina 	MPS, UNICEF Partneri: NVO, ZZŠ, CSO, NVO, Škole	Donatorska sredstva
	3.3 Istraživanje o informisanosti i stavovima učenika i mladih o korupciji i etici u obrazovanju	<ul style="list-style-type: none"> - Realizovano istraživanje i objavljeni rezultati 	ZZŠ, CSO, Partneri: NVO	Redovni budžeti i /ili konkursi odgovornih institucija
	3.4 Osnaživanje učenika i mladih, nastavnika i stručnih saradnika, te roditelja u smislu prepoznavanja i spremnosti da prijave korupciju u obrazovanju.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovana tri seminara za prepoznavanje i prijavljivanje korupcije uz učešće minimum 100 učenika, nastavnika i stručnih saradnika, roditelja 	ZZŠ, CSO, Partneri: NVO	Redovni budžeti i /ili konkursi odgovornih institucija
	4.1 Kontinuirano učešće Crne Gore u Erasmus+ programu kroz rad Kancelarije u sklopu ministarstva prosvjete i obezbjeđivanje podrške za rad kontakt tački za Erasmus+ Youth in Action programme	<ul style="list-style-type: none"> - Broj projekata čiju izradu i apliciranje je podržala Kancelarija Erasmus+ programa u Ministarstvu prosvjete - Minimum jedna osoba angažovana u Kontakt tački za Erasmus+ Youth in Action programme - Povećan procenat projekata za mlade koji su podržani kroz Erasmus+ Youth in Action programme za minimum 30% 	Kancelarija Erasmus+ programa u Ministarstvu prosvjete Kontakt tačka za Erasmus+ Youth in Action programme Partneri: MPS, MN	Redovni budžeti odgovornih institucija

	4.2 Analiza potreba i mogućnosti za osnivanje Agencije za Erasmus+ u Crnoj Gori	- Uradjena Analiza troškova i koristi od plaćanja participacije i uspostavljanja drugih uslova da Crna Gora postane Programska zemlja Erasmus+	MPS	Redovni budžeti i konkursi odgovornih institucija
	4.3 Promocija relevantnih konkursa o raznim programima za obrazovnu mobilnost mladih u svim opštinama	- Kancelarije za mlade, omladinski klubovi/omladinski centri, Erasmus+ kontakt tačka i druge info tačke aktivno promovišu programe mobilnosti u svim opštinama informišući minimum 1000 mladih godišnje	MPS, MN Partneri: Lokalne samouprave, UCG, MS, srednje škole, fakulteti, NVO	Redovni budžeti i konkursi odgovornih institucija
<i>Ukupno: 15 aktivnosti</i>				

KLJUČNI ISHOD C: MLADI SU AKTIVNI GRAĐANI, UKLJUČENI, MOTIVISANI, PROAKTIVNI I UČESTVUJU U PROCESIMA DONOŠENJA ODLUKA, RAZVOJA ZAJEDNICE, U KREIRANJU POLITIKA I NJIHOVOM SPROVOĐENJU

Mjera	Aktivnost	Pokazatelj uspjeha	Odgovorni za realizaciju	Budžet
C1. Razvoj kulture učešća mladih	1.1. Sprovođenje aktivnosti za mlade na temu autonomije i demokratije	- Sprovedeno minimum 5 aktivnosti mladih tokom 2018.god; - Minimum 200 mladih obuhvaćeno aktivnostima	MS Partneri: NVO, Međunarodne organizacije	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse

				odgovornih institucija
1.2. Sprovođenje Inovativnih metoda za podsticanje aktivnog učešća adolescenata i mladih u procesima donošenja odluka i njihovog aktivizma	- Realizovana minimum 3 projekta koji jačaju aktivno učešće mladih u procesu donošenja odluka - Minimum 200 mladih obuhvaćeno aktivnostima	MS Partneri: NVO, Međunarodne organizacije	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija	
1.3 Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih online platformi i kanala za informisanje, konsultovanje i učešće mladih	- Obezbijedena podrška za unaprjeđenje rada i korišćenja minimum jedne postojeće platforme i/ili kanala za informisanje i konsultovanje mladih - Organizovan najmanje jedan promotivni događaj sa ciljem informisanja mladih o postojanju platformi i kanala za online učešće	MS Partneri: Ministarstvo javne uprave, NVO, Međunarodne organizacije	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija	
1.4 Jačanje učeničkih i studentskih parlamenta za organizaciono planiranje i upravljanje, demokratsko vođenje i promociju kulture učešća	Uključeno najmanje 10 učeničkih i studentskih parlamenta u obukama, tribinama i/ili debatama	MS Partneri: NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse	

		Minimum 200 mladih obuhvaćeno aktivnostima		odgovornih institucija
1.5.	Podrska aktivnostima postojećih ili novih volunteerskih klubova, centara i servisa koji omogućavaju kratkoročno i dugoročno volontiranje mladih na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou	- Podržan rad minimum 6 volunteerskih klubova/centara/servisa	MS Partneri: NVO, JLS, Međunarodne organizacije	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
1.6.	Podrska radu i osnaživanje kapaciteta postojećih omladinskih centara i klubova (prostora)	- Podržan rad minimum 5 omladinskih klubova/centra - Programima omladinskih klubova/centra obuhvaćeno minimum 1000 mladih	MS Partneri: NVO, JLS, Međunarodne organizacije	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
1.7.	Otvaranje novih omladinskih klubova i centara, (prilagođavanje i adaptacija neiskorišćenih prostora)	Minimum dva prostora koji se nisu koristili je adaptirano i mladi ga koriste za sprovođenje svojih programa	MS Partneri: NVO, JLS, Međunarodne organizacije	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
1.8.	Sprovođenje strukturiranog dijaloga sa mladima na temu kreiranja i sprovođenja omladinske politike	- Organizovana godišnja konferencija sa svim zainteresovanim stranama na temu dijaloga sa mladima u kreiranju i sprovođenju omladinske politike	MS	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse

			Partneri: NVO, JLS, Međunarodne organizacije	odgovornih institucija
	2.1. Treninzi za omladinske aktiviste i vršnjačke edukatore	- Organizovanje minimum 3 treninga godišnje za omladinske aktiviste i vršnjačke edukatore - Obučeno minimum 20 mladih	MS Partneri: NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
	2.2. Obilježavanje međunarodnog Dana mladih	-Podržano organizovanje minimum 1 događaja sa ciljem obilježavanja međunarodnog Dana mladih .	MS Partneri: NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
	2.3. Obilježavanje međunarodnog Dana volontera i volonterki	-Podržano organizovanje minimum 1 događaja sa ciljem obilježavanja međunarodnog Dana volontera/ki	MS Partneri: NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
<i>Ukupno: 11 aktivnosti</i>				

KLJUČNI ISHOD D: MLADI SU DOBROG ZDRAVLJA, BEZBJEDNI, IMAJU PRISTUP ADEKVATNOM SISTEMU PODRŠKE ZA TRANZICIJU U ODRASLO DOBA I SAMOREALIZACIJU, SAMOSVJESNI SU, INOVATIVNI, POKAZUJUJU INICIJATIVU I PRIHVATAJU RAZLIČITOSTI

Mjera	Aktivnost	Pokazatelj uspjeha	Odgovorni za realizaciju	Budžet
D1. Uspostavljanje efikasnih međusektorskih informativno-savjetodavnih tijela za mlade i roditelje	<p>1.1. Unaprjedjenje postojećih internet portala/stranica ključnih resornih ministarstava u cilju kvalitetnijeg informisanja mladih, u skladu sa njihovim potrebama</p> <p>1.2. Sprovođenje projekata sa akcentom na izazove perioda adolescencije, nasilja, mentalnog zdravlja, i seksualnog i reproduktivnog zdravlja</p> <p>1.3. Izrada, distribucija i promocija Smjernica za profesionalce koji rade sa adolescentima i mladima o postupanju u cilju očuvanja mentalnog zdravlja</p>	<p>-Unaprijeđeni internet portalni sa informacijama koje su prilagodjene jeziku mladih</p> <p>-Sprovedena minimum dva projekta-programa iz navedenih tema;</p> <p>- Obuhvaćeno minimum 100 korisnika/ca podržanih programima</p> <p>-Izrađene Smjernice distribuirane i urađena promocija</p>	<p>MS, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo prosvjete, Partneri: lokalne samouprave</p> <p>MS, MZ Partneri: NVO</p> <p>MZ, IJZ Partneri: NVO</p>	<p>Redovne aktivnosti</p> <p>Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija</p> <p>Redovni budžeti i /ili konkursi odgovornih institucija</p>

	<p>1.4. Promocija izbornog predmeta Zdravi stilovi života u skolama i edukacija kadrova koji sprovode predmet Zdravi stilovi života</p>	<p>-Organizovane promotivne aktivnosti u školama</p>	<p>MPS, ZZŠ, IJS Partneri: škole</p>	<p>Redovni budžeti odgovorne institucije</p>
	<p>1.5. Mapiranje najboljih praksi za uspostavljanje i održivost onlajn savjetovališta za mentalno zdravlje starijih adolescenata i mladih</p>	<p>-Utvrđene i publikovane najbolje prakse održivih onlajn savjetovališta</p>	<p>MZ, IJZ Partneri: NVO i UN</p>	<p>Redovni budžeti i /ili konkursi odgovornih institucija</p>
<p>D2. Razvoj omladinskog rada kao podrške za tranziciju ka autonomiji</p>	<p>2.1. Jačanje kapaciteta onih koji rade sa mladima u omladinskim organizacijama i organizacijama za mlade, omladinskim klubovima i centrima, volonterskim klubovima i centrima, školama-psihološko/pedagoškim službama</p>	<p>Podržana minimum dva projekata; vrste i broj obuka, Obuhvaćeno minimum 200 mladih</p>	<p>MS Partneri: NVO</p>	<p>Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija</p>
	<p>2.2. Promovisanje i sprovođenje Smjernica za vođenje omladinskih klubova i centara, uz obuke za primjenu istih</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Svi rukovodioci omladinskih klubova upoznati sa Smjernicama za vođenje omladinskih klubova - Povećan broj omladinskih klubova koji zadovoljavaju smjernice - Obezbijedena podrška lokalnih samouprava u procesu sprovođenja smjernica u omladinskim klubovima i centrima 	<p>MS Partneri: JLS, NVO, Međunarodne organizacije</p>	<p>Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija</p>

D3. Podrška psiho-fizičkom razvoju i očuvanju zdravlja mladih	3.1. Sprovođenje istraživanja koji se odnosi na zdravlje mladih (mentalno zdravlje, reproduktivno i seksualno zdravlje, bolesti zavisnosti, uticaj nasilja na zdravlje mladih, saobraćajne nezgode, gojaznost) u cilju dobijanja podataka koji će se iskoristiti za promociju zdravlja mladih.	Sprovedeno istraživanje i prezentovani rezultati; Povećan nivo informisanosti stručne i opšte javnosti o rezultatima istraživanja	MS, MZ, IJZ, Partneri: NVO, UCG, MO	7.000 EUR Konkurs Ministarstva sporta
	3.2. Kreiranje mehanizma za učešće adolescenata i mladih u dizajniranju programa savjetovalista za mlade i njihovoj evaluaciji	-Minimum jedna pilot opština je razvila i koristi mehanizam za učešće adolescenata i mladih u kreiranju programa savjetovališta za mlade.	MS, MZ Partneri: NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
	3.3. Promocija savjetovališta za mlade u sistemu obrazovanja, van obrazovnog sistema i među ranjivim grupama	Održano minimum 5 promotivnih aktivnosti Distribuirano minimum 200 primjeraka štampanog informativnog materijala Minimum 1000 mladih informisano	MS, MZ, MPS Partneri: NVO, UCG, skole	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
	3.4. Obilježavanje značajnih datuma po Kalendaru zdravlja	Organizacija minimum 10 predavanja u školama, Broj mladih obuhvaćenih akcijama	MZ, IJZ Partneri : NVO	Redovni budžeti i konkursi odgovornih institucija

	<p>3.5. Evaluacija ostvarenog uticaja programa koje sprovode Savjetovališta za mlade i Savjetovališta za brak i porodicu pri Domovima zdravlja</p>	-Sprovedenom evaluacijom obuhvaćen reprezentativan uzorak, prepoznate najbolje prakse i kreirane preporuke	MZ	Redovni budžeti i konkursi odgovornih institucija
	<p>3.6. Edukacija i aktivnosti mladih u oblasti prevencije nasilja, zlostavljanja, govora mržnje i diskriminacije kao i osposobljavanje vršnjačkih edukatora u datim oblastima</p>	<p>Minimum 3 podržana projekta</p> <p>Minimum 60 obučenih vršnjačkih edukatora</p> <p>Minimum 200 mladih obuhvaćeno ovom aktivnošću</p>	<p>MS Partneri: MPS i NVO</p>	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konurse odgovornih institucija
	<p>3.7. Organizovanje obuka za sektor obrazovanja, zdravstva i socijalne zaštite, u cilju podrške razvoju adolescenata i mladih</p>	<p>Broj obuka, broj obuhvaćenih sektora i učesnika po sektorima</p>	<p>MPS, MZ Partneri: UN sistem, Zavod za socijalnu i dječju zaštitu</p>	Donatorska sredstva (UN)
	<p>3.8. Sprovođenje kampanje o zdravim stilovima života, uticaju nasilja na zdravlje mladih, te štetnosti PAS u skladu sa Strategijom Crne Gore o prevenciji bolesti zavisnosti 2013–2020.</p>	<p>- Sprovedena minimum jedna nacionalna kampanja</p>	<p>MZ u saradnji sa NVO, UCG</p>	Redovne aktivnosti i/ili konkursi relevantnih institucija, donatori

	3.9. Uključivanje mladih u naučno-obrazovne, istraživačke i druge projekte i programe s temom očuvanja životne sredine, zdravih stilova života i razvoja nauke i podrška u realizaciji istih	- Projekatima i programima direktno obuhvaćeno minimum 60 mladih, a kroz promotivne aktivnosti 1000 mladih.	MN, MS, MPS Partneri: NVO, UCG	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
	3.10. Realizacija aktivnosti sa ciljem podizanja svijesti mladih u oblasti održivog razvoja i zaštite životne sredine	Broj i vrsta aktivnosti, Broj mladih obuhvaćenih aktivnostima	MORT Partneri: NVO	Redovni budžet i konkursi odgovorne institucije
	3.11. Potpisivanje memoranduma o saradnji izmedju lokalnih samouprava, javnih zdravstvenih ustanova i omladinskih organizacija, u vezi sa unaprjeđenjem informisanja mladih o zdravlju	Potpisivanje minimum 7 memoranduma	MZ, JZU, JLS Partneri: NVO	Redovne aktivnosti
<i>Ukupno: 18 aktivnosti</i>				

KLJUČNI ISHOD E: MLADI IMAJU PRISTUP KVALITETNIM KULTURNIM SADRŽAJIMA KAO KREATORI I KONZUMENTI

Mjera	Aktivnost	Pokazatelj uspjeha	Odgovorni za realizaciju	Budžet
	1.1. Podrška mladim stvaraocima u kulturi kroz redovni konkurs MK za sufinansiranje projekata i programa	Odobrena sredstva za projekte i realizovani projekti	MK	Redovni budžet i

E1. Podrška mladim kreatorima kulture i medijskih sadržaja			Partneri: mladi stvaraoci, NVO	konkurs Ministarstva kulture
	1.2. Podrška projektima omladinskih NVO koje se bave kulturom	Minimum 2 odobrena projekta	MK, MS Partneri: NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
	1.3. Podrška za kreatore medijskih sadržaja za mlade	Odobrena sredstva i realizovani projekti na redovnom konkursu Direktorata za medije	MK (Direktorat za medije) Partneri: NVO	Konkurs Direktorata za medije
	1.4. Razvoj školskih programa i obrazovnih aktivnosti, pilot projekat Kraljevskog pozorišta Zetski dom "Kultura, znanje, putovanje"	- Više realizovanih aktivnosti od strane mladih	MPS/MK/Centri za kulturu	Donatorska sredstva
	1.5. Kreiranje medijskih sadržaja namijenjenih i prilagođenih mladima	Minimum dva odobrena projekta koji se odnose na obrazovne programe, aplikacije, moderne medijske sadržaje i slično	MK, MS Partneri: Mediji, NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija

	1.6. Realizacija programa volonterskog učešća u kulturi i mentorskih programa za razvoj mladih stvaralaca u kulturi	<ul style="list-style-type: none"> - Minimum 50 volontera/ki uključenih u programe kulture i/ili mentorske programe - Pripremljene primjedbe iinicirano revidiranje Zakona o volonterskom radu u skladu sa potrebama 	MK Partneri: Lokalne samouprave, NVO	Redovni budžeti odgovornih institucija i/ili konkursi
E2. Obezbjedivanje jednakog pristupa kulturnim sadržajima za sve mlade	2.1. Podrška realizaciji kulturnih sadržaja i pristupačnosti tih sadržaja mladima sa invaliditetom, kao kreatorima i konzumentima	<ul style="list-style-type: none"> - Prilagođena i organizovana minimum 3 kulturna sadržaja (predstava, književno veče ili sl) uz obezbijeđeno prevođenje na znakovni jezik - Organizovan minimum jedan kulturni sadržaj sa mladima sa invaliditetom, kao kreatorima 	MK Partneri: NVO, lokalne samouprave	Konkursi Ministarstva kulture, lokalnih samouprava, donatori
	2.2. Podrška realizaciji kulturnih sadržaja i pristupačnosti tih sadržaja mladima u riziku od siromaštva i obezbijeđene povlastice za mlade za različita kulturna dešavanja	Broj realizovanih kulturnih sadržaja, Obuhvat mladih, Obuhvat mladih povlasticama.	MK, lokalne samouprave	Redovni budžeti i konkursi odgovornih institucija
	2.3. Putujući kulturni sadržaji kao model dostupnih kulturnih dešavanja za mlade izvan kulturnih centara	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovan minimum jedan tzv. putujući kulturni sadržaj za mlade izvan kulturnih centara kojim su obuhvaćene minimum 3 opštine - Programima obuhvaćeno 100 mladih koji žive izvan kulturnih centara 	MK Partneri: NVO, lokalne samouprave	Redovni budžeti i/ili konkursi odgovornih institucija
	Ukupno: 9 aktivnosti			

KLJUČNI ISHOD F: USPOSTAVLJEN JE NORMATIVNO PRAVNI OKVIR ZA SPROVOĐENJE OMLADINSKE POLITIKE

Mjera	Aktivnost	Pokazatelj uspjeha	Odgovorni za realizaciju	Budžet
F1. Jačanje kapaciteta Direktorata za mlade za sprovođenje i monitoring omladinske politke	1.1. Uspostavljanje Nacionalnog savjeta za mlade	Uspostavljen Nacionalni savjet za mlade Održan minimum jedan sastanak	MS, Vlada Crne Gore	Redovni budžet odgovornih institucija
	1.2. Povećanje vidljivosti Koordinacionog tijela kroz konsultativne sastanke sa ostalim subjektima omladinske politike (lokalne samouprave, NVO, institucije...)	- Objavljena kontakt lista na internet stranicama MS i Strategije za mlade - Organizovana minimum 2 sastanka ovog tijela sa ostalim subjektima omladinske politike.	MS u saradnji sa relevantnim ministarstvima Partneri: NVO	Redovni budžeti odgovornih institucija
	1.3. Kontinuirani monitoring projekata za mlade finansiranih od strane Ministarstva sporta putem konkursa	- Broj sprovedenih projekata za mlade - Izveštaji o realizovanim projektnim aktivnostima	MS Partneri: NVO	Redovni budžeti odgovornih institucija
F2. Unaprjeđivanje normativne podrške	2.1. Izrada i usvajanje Prijedloga zakona o mladima	- Izrađen i utvrđen Prijedlog zakona o mladima	MS, Vlada Crne Gore	Redovni budžeti odgovornih institucija
	2.2. Izrada podzakonskih akata u skladu sa Zakonom o mladima	- Izrađena podzakonska akta	MS	Redovni budžeti odgovornih institucija

	2.3. Kreiranje i vođenje registra nacionalnih omladinskih organizacija i organizacija koje se po svom Statutu bave pitanjima mladih po novom Zakonu o mladima	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostavljeni i definisani jasni kriterijumi za organizacije - Kreiran register organizacija - Organizacije informisane o proceduri i objavljen poziv za registrovanje 	MS, Ministarstvo javne uprave, Vlada Crne Gore	Redovni budžeti odgovornih institucija
F3. Obezbjedivanje održivog i kontinuiranog finansiranja omladinske politike	3.1. Finansiranje i sufinansiranje projekata za mlade u skladu sa Zakonom o mladima	<ul style="list-style-type: none"> - Objavljen konkurs, odobreni projekti i potpisani ugovori - Putem konkursa podržana realizacija minimum 30 projekata i programa za mlade 	MS	Redovni budžeti odgovornih institucija
	3.2. Finansiranje projekata za mlade u skladu sa Zakonom o NVO (i izrađenom sektorskom analizom)	<ul style="list-style-type: none"> - Objavljen konkurs, odobreni projekti i potpisani ugovori - Putem konkursa podržana realizacija minimum 10 projekata i programa za mlade 	MS	Redovni budžeti odgovornih institucija
	3.3. Izrada nacrtu preporuka lokalnim samoupravama za izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju projekata iz oblasti lokalne omladinske politike	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađen nacrt preporuka 	MS, Lokalne samouprave, NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
F4. Unaprjeđenje međuresorske	4.1. Kontinuirane obuke za kontakt osobe iz lokalnih samouprava, Koordinacionog tijela i ostale subjekte omladinske politike	<ul style="list-style-type: none"> - Realizovana minimum jedna obuka godišnje 	MS Partneri: NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse

saradnje na polju sprovodenja omladinske politike				odgovornih institucija
	4.2. Redovno izvještavanje članova Koordinacionog tijela prema Ministarstvu sporta o sprovodjenju Strategije za mlade iz njihove nadleznosti	- Ministarstvu sporta dostavljeni polugodišnji i godišnji izvještaji	MS i ostala relevantna ministarstva	Redovni budžeti odgovornih institucija
F5. Unaprjeđenje statistike na nacionalnom nivou i znanja o mladima	5.1. Organizovanje sastanaka sa relevantnim ministarstvima u vezi sa indikatorima koji su sadržani u ključnim ishodima	Utvrđivanje broja stvarno raspoloživih indikatora i sagledavanje mogućnosti unaprjeđenja postojećih administrativnih izvora	MS i ostale relevantne institucije	Redovni budžeti odgovornih institucija
	5.2. Kreiranje baze postojećih indikatora po svim ishodima i definisanje procedura izvještavanja	Kreirana baza i obezbjedjeno redovno praćenje indikatora Nadležne institucije redovno izvještavaju MS	MS Partneri: MONSTAT i ostale relevantne	Redovni budžeti odgovornih institucija

			institucije, nadležna ministarstva	
	5.3. Organizovanje zajedničkog sastanka sa relevantnim institucijama kako bi se sagledala mogućnost kreiranja istraživanja za indikatore za koje ne postoje metodologije	Organizovana minimum tri sastanka i definisani indikatori za koje ne postoji metodologija	MS Partneri: MONSTAT, ostale relevantne institucije	Redovni budžeti odgovornih institucija
F6. Jačanje kapaciteta lokalnih samouprava za razvoj i sprovodenje omladinske politike	6.1. Izrada lokalnih akcionih planova i revidiranje postojećih u skladu sa Strategijom	- Broj opština kojima je istekla važnost postojećih LPAM-a su uradile i usvojile nove u skladu sa Nacionalnom strategijom i međunarodnim trendovima	JLS Partneri: MS, NVO	Redovni budžeti lokalnih samouprava
	6.2. Podrška za uspostavljanje, jačanje i rad savjeta za mlade i/ili savjeta mlađih na lokalnom nivou	- Minimum polovina lokalnih samouprava unaprijedila rad savjeta za mlade i/ili savjeta mlađih na lokalnom nivou kao tijela za konsultacije mlađih	JLS Partneri: MS u saradnji sa NVO	Redovni budžeti lokalnih samouprava
	6.3. Organizacija okruglih stolova sa lokalnim samoupravama na temu "Dijalog sa mlađima i uspostavljanje mehanizama za razvoj i podršku omladinskom aktivizmu na lokalnom nivou"	- Organizovana minimum tri okrugla stola i obuhvaćeno 6 samouprava; - Izrađen izvještaj sa preporukama	MS Partneri: JLS, NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija

F7. Podrška omladinskom organizovanju i umrežavanju mladih	7.1. Podrška učešću omladinskim organizacijama i organizacijama za mlade u radu relevantnih omladinskih mreža na međunarodnom nivou	- Povećan broj međunarodnih mreža u kojima učestvuju organizacije iz Crne Gore i po potrebi finansirana njihova članarina u istima	MS Partneri: NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
	7.2. Obezbeđivanje sufinansiranja mobilnosti mladih u cilju organizovanja i umrežavanja na regionalnom i međunarodnom nivou	- Utvrđeni kriterijumi za sufinansiranje mladih, uz koordinaciju sa drugim ministarstvima - Obezbeđeno sufinansiranje - Povećan broj mladih koji učestvuju i predstavljaju CG na međunarodnim događajima	MS Partneri: NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
	7.3. Godišnja konferencija - Youth networking	Održana minimum jedna konferencija Minimum 20 organizacija i mladih koji su uzeli učešće	MS Partneri: NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
F8.Jačanje međunarodne saradnje u	8.1. Kontinuirano učešće predstavnika Direktorata za mlade u međunarodnim inicijativama i tijelima koje se tiču mladih	Broj međunarodnih događaja Broj izvještaja	MS	Redovni budžet odgovorne institucije

oblasti omladinske politike	8.2. Podrška aktivnostima RYCO	Broj i vrsta aktivnosti	MS, RYCO	Redovni budžet odgovorne institucije
	8.3. Uspostavljanje partnerstva Direktorata za mlade i kancelarije za Erasmus + u Ministarstvu prosjete	- Uspostavljena saradnja Direktorata sa kancelarijom za Erasmus + Održan minimum jedan sastanak sa predstavnicima kancelarije Erasmus +	MS, MPS	Redovni budžeti odgovornih institucija
	8.4. Kreiranje projektnog partnerstva Ministarstva sporta i organizacija civilnog društva, institucija i/ili međunarodnih organizacija sa ciljem sprovođenja i unaprjeđenja omladinske politike	- Kreiran minimum jedan zajednički projekat ili uspostavljeno partnerstvo sa ciljem sprovođenja i unaprjeđenja omladinske politike.	MS Partneri: NVO, Međunarodne organizacije	Redovni budžeti odgovornih institucija i organizacija
F9.Unaprjeđenje informisanja mladih o omladinskoj politici	9.1. Redovno ažuriranje internet portala Ministarstva sporta – Direktorata za mlade i blagovremeno informisanje o postojećim programima (pristupačan za OSI)	- Web portal pristupačan za OSI (podrška čitača ekrana jaws)	MS u saradnji sa organizacijama OSI	Redovni budžeti odgovorne institucije
	9.2. Otvaranje on-line konsultantskog servisa za mlade	- Uspostavljen Konsultantski servis Broj mladih koji su se obratili za konsultacije Broj posjetilaca	MS, eUprava, Međunarodne organizacije Partneri: NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
	9.3. Finansijska podrška uspostavljanju i funkcionisanju info tački za informisanje mladih	-Broj info tački	MS	Redovni budžeti i/ili budžeti

			Partneri: NVO, škole, univerziteti	opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
	9.4. Informisanje mladih o omladinskoj politici putem distribuiranog informativnog materijala	- Distribuiran minimum jedan informator o omladinskoj politici - Organizovano minimum 5 događaja sa ciljem većeg obuhvata mladih informisanje o omladinskoj politici	MS Partneri: škole, NVO	Redovni budžeti i/ili budžeti opredjeljeni za konkurse odgovornih institucija
	Ukupno: 28 aktivnosti			